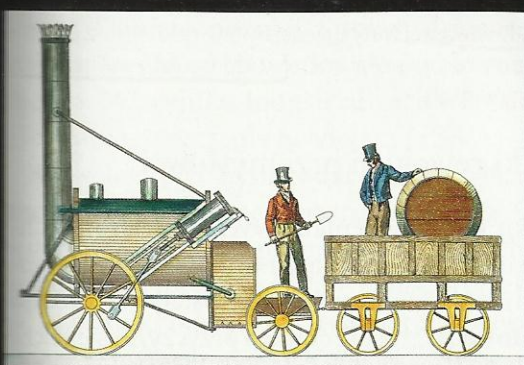

Na pozostałym obszarze kraju rozwijały się niewielkie zakłady przemysłowe, specjalizujące się w produkcji luksusowych towarów wysokiej jakości.

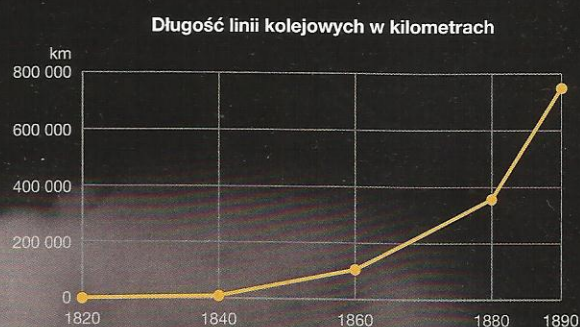
Intensywny rozwój przemysłu nastąpił w państwach niemieckich. Proces ten szczególnie był widoczny w Prusach. Jednym z najważniejszych ośrodków przemysłowych tego kraju stało się Zagłębie Ruhry [czyt.: rury] z miastami Dortmund i Essen, położone na zachodzie. Z kolei we wschodnich Prusach przemysł rozwinął się na Śląsku.

W Europie Wschodniej industrializacja przebiegała znacznie wolniej niż na zachodzie kontynentu. Wynikało to z zachowanych w tym regionie porządków feudalnych. Obowiązujące od średniowiecza prawa uniemożliwiały chłopom przenoszenie się do miast, gdzie mogłyby powstać zakłady przemysłowe. W wyniku tego na obszarze należącym do monarchii Habsburgów i Rosji do połowy XIX w. utworzono zaledwie kilka pojedynczych ośrodków przemysłowych.

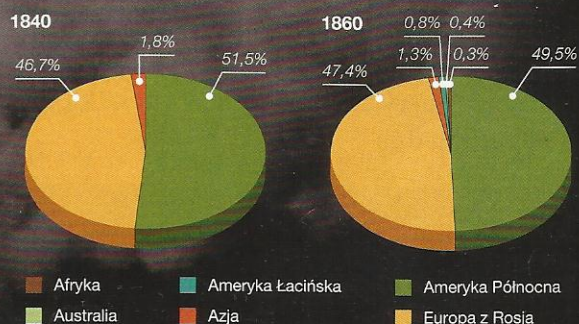

George Stephenson [czyt.: dzordż stiwenson] skonstruował pierwszą lokomotywę w latach 20. XIX w. W krótkim czasie po tym wydarzeniu zaczęły powstawać linie kolejowe, co przyczyniło się do rozwoju zarówno transportu towarów, jak i ludzi.

Kolej żelazna na świecie w latach 1840–1900

Procentowy udział kontynentów w światowej sieci kolejowej

Lokomotywa Iron Duke [czyt.: ajron djuk] była używana w Wielkiej Brytanii w drugiej połowie XIX w. Rozwijała zawrotną jak na tamte czasy prędkość 133 km/h.

PRACA Z INFOGRAFIKĄ

1. Opisz, w jaki sposób działała maszyna parowa.
2. Przedstaw, jak rozwijała się sieć kolejowa na świecie w XIX w.